

Bærekraftig produksjon og forbruk

Vår velferd er basert på stadig økende produksjon og forbruk. Utviklingen tar ikke hensyn til at det er våre felles ressurser og vårt felles miljø vi forbruker, dels i et tempo som ikke kan fortsette. Derfor bærer vår rike del av verden et særskilt ansvar for å bringe vårt forbruksmønster og -nivå i en retning som gjør at vi kan overlevere jordas ressurser og miljø i god stand til våre etterkommere. For å snu utviklingen, må vi redusere produksjon og forbruk eller endre våre produksjons- og forbruksmønstre.

Den vestlige verdens produksjons- og forbruksmønstre krever at vi overutnytter ressurser, tildels ressurser som ikke kan fornyes eller erstattes. Mangel på ferskvann, produktive landarealer og tap av genetisk mangfold, er konsekvenser av overutnytting. Drivhuseffekten, klimaendringer, forurensning fra utslipp av kjemikalier og forurensning av vann og jord, viser at vår aktivitet forringer naturkvaliteter kommende generasjoner trenger for å dekke sine behov.

Vi påvirkes av teknologi, livsstil, økonomisk vekst, handel, institusjonelle forhold, reklame osv. For å angripe problemene, vil vi måtte velge mange forskjellige kombinasjoner av virkemidler, alt etter hvilke problemer vi skal løse. Spredning av giftige kjemikalier kan kreve reguleringer eller forbud, mens andre problemstillinger, som for eksempel vår kulturs kobling av høyt forbruk og status, fordrer endringer i underliggende årsaker, som for eksempel livsstil eller institusjonelle forhold eller økonomiske forhold.

I Stortingsmelding nr. 58 Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling 1997, står det at satsingen på omsorg, kultur og utdanning vil bidra til en høyere livskvalitet, og at innsats på disse feltene samtidig kan være mindre miljøbelastende enn økt produksjon og forbruk av

mange andre goder. Valget for fremtiden bør være livskvalitet og miljø framfor økende stress og forurensende forbruk. Bedrifter, husholdninger og andre av samfunnets aktører, må ta ansvar for å gjennomføre konkrete tiltak. I meldingen nevnes flere virkemidler som Regjeringen vil ta i bruk: skattlegge produksjon og forbruk som har negative miljøkonsekvenser, innrette lovverket slik at det kan bidra til en bærekraftig utvikling og styrke arbeidet med å utvikle miljøvennlige produkter. I dag er det ofte slik at problemene forskyves fra en fase til en annen fase i produktets livsløp.

Figuren under er et forsøk på å vise årsaker til problemene og ulike nivåer å angripe problemene fra:

